1 Σεπτεμβρίου 2013

Αρχή της Ινδίκτου, ήτοι του νέου Εκκλησιαστικού Έτους

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη



Φωτό:nikolay-saharov.livejournal.com

«Την 1η Σεπτεμβρίου, η Εκκλησία μας εορτάζει την Αρχή της Ινδίκτου, δηλαδή την αρχή του νέου Εκκλησιαστικού έτους. Για την ημέρα αυτή, ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης γράφει στον Συναξαριστή του:

«Πρέπει να ηξεύρωμεν, αδελφοί, ότι η του Θεού αγία Εκκλησία εορτάζει σήμερον την Ινδικτιώνα, διά τρία αίτια. Πρώτον, επειδή και αυτή είναι αρχή του χρόνου. Διά τούτο και κοντά εις τους παλαιούς Ρωμάνους πολλά ετιμάτο αυτή εξ αρχαίων χρόνων. Ινδικτιών δε κατά την ρωμαϊκήν, ήτοι λατινικήν γλώσσαν, θέλει να ειπή ορισμός. Και δεύτερον εορτάζει ταύτην η Εκκλησία, επειδή και κατά την σημερινήν ημέραν, επήγεν ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός μέσα εις την Συναγωγήν των Ιουδαίων, και εδόθη εις αυτόν το Βιβλίον του Προφήτου Ησαΐου, καθώς γράφει ο Ευαγγελιστής Λουκάς (Λουκ. δ΄). Το οποίον Βιβλίον ανοίξας ο Κύριος, ω του θαύματος! ευθύς εύρε τον τόπον εκείνον, ήτοι την αρχήν του εξηκοστού πρώτου

κεφαλαίου του Ησαΐου, εις το οποίον είναι γεγραμμένον διά λόγου του τα λόγια ταύτα: «Πνεύμα Κυρίου επ’ εμέ, ου ένεκεν έχρισέ με, ευαγγελίσασθαι πτωχοίς απέσταλκέ με, ιάσασθαι τους συντετριμμένους την καρδίαν, κηρύξαι αιχμαλώτοις άφεσιν και τυφλοίς ανάβλεψιν, αποστείλαι τεθραυσμένους εν αφέσει, κηρύξαι ενιαυτόν Κυρίου δεκτόν». Αφ’ ου δε ανέγνωσεν ο Κύριος τα περί αυτού λόγια ταύτα, εσφάλισε το Βιβλίον και το έδωκεν εις τον υπηρέτην. Έπειτα καθίσας, είπεν εις τον λαόν «ότι σήμερον ετελειώθησαν οι λόγοι της Προφητείας ταύτης εις τα εδικά σας αυτία». Όθεν ο λαός ταύτα ακούων, εθαύμαζε διά τα χαριτωμένα λόγια, οπού εύγαινον εκ του στόματός του, ως τούτο γράφει ο αυτός Ευαγγελιστής Λουκάς (αυτόθι).
Είναι δε και τρίτη αιτία, διά την οποίαν η Εκκλησία του Χριστού κάμνει σήμερον ενθύμησιν της Ινδίκτου, και εορτάζει την αρχήν του νέου χρόνου: ήγουν, ίνα διά μέσου της υμνωδίας και ικεσίας, οπού προσφέρομεν εις τον Θεόν εν τη εορτή ταύτη, γένη ο Θεός ίλεως εις ημάς, και ευλογήση τον νέον χρόνον, και χαρίση τούτον εις ημάς ευτυχή και γεμάτον από όλα τα σωματικά αγαθά. Και ίνα φωτίση τας διανοίας μας, εις το να περάσωμεν όλον τον χρόνον καθαρώς και με αγαθήν συνείδησιν, και εις το να ευαρεστήσωμεν τω Θεώ, με την φύλαξιν των εντολών του. Και ούτω να τύχωμεν των εν Ουρανοίς αιωνίων αγαθών».

Αρχή της νέας εκκλησιαστικής χρονιάς η 1η Σεπτεμβρίου, γι’ αυτό και όλη η εκκλησιαστική ακολουθία, πέραν βεβαίως εκείνης που αναφέρεται και στους άλλους αγίους που εορτάζουμε σήμερα, όπως τον όσιο Συμεών τον στυλίτη, τις άγιες σαράντα γυναίκες μάρτυρες, αποτελεί στην πραγματικότητα μία ευχή: να ευλογήσει ο Κύριος τη χρονιά αυτή – «ευλόγησον τον στέφανον του ενιαυτού της χρηστότητός Σου, Κύριε» -που σημαίνει να δώσει τη χάρη Του, ώστε να ζήσουμε οι άνθρωποι με ειρήνη και ομόνοια, ακολουθώντας τις άγιες εντολές Εκείνου. Είναι πολύ σημαντικό το γεγονός ότι η Εκκλησία μας μόνο με τον τρόπο αυτό θεωρεί ότι υπάρχει ευλογία στον κόσμο: όχι αν οι άνθρωποι απλώς ευημερούν οικονομικά, όχι αν όλα τους έρχονται βολικά, όπως λέμε, αλλά αν βρισκόμαστε «εν ομονοία και ειρήνη», κυρίως όμως, αν τηρούμε τις άγιες εντολές του Θεού. Η προτεραιότητα του συντονισμού μας με το θέλημα του Θεού, η πραγματοποίηση, όπως σημειώνουν οι ύμνοι σήμερα, των αιτημάτων του «Πάτερ ημών», για να έχουμε την ευλογία του Θεού, δεν σημαίνει βεβαίως υποτίμηση και υποβάθμιση και των οικονομικών μεγεθών: χωρίς αυτά δεν μπορεί ο άνθρωπος να επιβιώσει σ’ αυτόν τον κόσμο. Σημαίνει ότι τα οικονομικά δεν έχουν την προτεραιότητα. Το πρώτο στη ζωή μας είναι το «ελθέτω η βασιλεία Σου», όπως άλλωστε δίδαξε την ορθή ιεράρχηση των πραγμάτων ο ίδιος ο Κύριος: «ζητείτε πρώτον την βασιλείαν του Θεού και την δικαιοσύνην Αυτού και ταύτα πάντα (όλα τα υλικά και επίγεια) προστεθήσεται

υμίν».

Δυστυχώς, στην εποχή μας, η ιεράρχηση αυτή, σ’ ένα μεγάλο ποσοστό, έχει ανατραπεί. Ο Θεός και το άγιο θέλημά Του έχει μπει στο περιθώριο, αν δεν έχει διαγραφεί πλήρως, και προτεραιότητα ως αποκλειστικός σχεδόν σκοπός του ανθρώπου έχει γίνει το οικονομικό στοιχείο. Ίνδαλμα για τους πολλούς φαντάζει ο άφρων πλούσιος της γνωστής παραβολής, ο οποίος ναι μεν ευφραινόταν καθ’ ημέραν λαμπρώς, ο θάνατος όμως ήλθε αδυσώπητος και απροειδοποίητα στη ζωή του και του...ανέτρεψε τα σχέδια, βυθίζοντάς τον στην άφατη οδύνη. Από την άποψη αυτή, η εποχή μας είναι εποχή αφροσύνης, η οποία περιλαμβάνει όχι μόνον πολλούς πλουσίους, αλλά και ένα πολύ μεγάλο μέρος των πτωχών. Γιατί και οι πτωχοί, αν επιθυμούν ως προτεραιότητα της ζωής τους τα χρήματα και τα υλικά αγαθά, έστω κι αν δεν τα έχουν, ως άφρονες πλούσιοι αντιμετωπίζονται από τον λόγο του Θεού. Το περιεχόμενο της καρδιάς μας είναι εκείνο που έχει πάντοτε προ οφθαλμών Του ο Θεός, κατά την αποκάλυψη του ίδιου του Θεού.

Η Εκκλησία μας σήμερα, με την πρωτοχρονιά που εορτάζει, υπενθυμίζοντάς μας και την έναρξη της δημόσιας δράσης του Κυρίου, με το κήρυγμά Του στη συναγωγή της ιδιαίτερης πατρίδας Του Ναζαρέτ, όπου μεταξύ των άλλων αποκαλύπτει για τον εαυτό Του ότι ήλθε «κηρύξαι ενιαυτόν Κυρίου δεκτόν», να κηρύξει δηλαδή την έναρξη μίας καινούργιας εποχής, δεκτής και ευάρεστης στον Θεό, η Εκκλησία μας λοιπόν μας φέρνει σε ισορροπία, διότι μας προτείνει αυτό που συνιστά το αιώνιο θέλημα του Θεού: πάνω από όλα να θέτουμε ακριβώς Εκείνον και τον λόγο Του. Μας ανοίγει και πάλι τα μάτια, σε μία εποχή σύγχυσης και θόλωσης της διάνοιας, για να συνειδητοποιούμε ότι στη ζωή βρισκόμαστε κατά χάριν Θεού, ότι Εκείνος παρατείνει τον χρόνο της διαμονής μας σ’ αυτόν, ως «καιρούς και χρόνους εν τη ιδία εξουσία θέμενος», προκειμένου να ζούμε κατά το θέλημά Του.

Με άλλα λόγια, η Εκκλησία μάς υπενθυμίζει ότι ο χρόνος αποτελεί δωρεά του Θεού, όχι για να τη σπαταλάμε σε ανοησίες και αμαρτίες, αλλά να την αξιοποιούμε προς ανοδική πορεία πάντοτε προς Αυτόν, δηλαδή σε πορεία αγάπης προς τον συνάνθρωπο. Και τότε, μας λέει, θα δούμε ό,τι υποσχέθηκε ο Κύριος: την ώρα που θα θέτουμε αυτό το θέλημά Του ως βάση της ζωής μας, την ίδια ώρα θα ενεργοποιούνται και οι δυνάμεις Εκείνου, προς υπέρβαση αφενός των όποιων

προβλημάτων μας, προς αποκατάσταση αφετέρου και όλης της δημιουργίας. Δεν είναι τυχαίο ότι εδώ και αρκετά χρόνια, το Οικουμενικό μας Πατριαρχείο έχει προβάλει την αρχή του εκκλησιαστικού έτους ως ημέρα προστασίας του περιβάλλοντος. Και εύλογα: το θέλημα του Θεού, όπως είπαμε, βιούμενο από τον «βασιλιά» της κτίσεως, τον άνθρωπο, έχει άμεση αντανάκλαση και σε όλη τη φύση και σε όλη τη δημιουργία. Το έχουμε ξαναπεί: η λύση στη σημερινή οικονομική κρίση, που μας την επισείουν ως «μορμολυκείον» αδιάκοπα ενώπιόν μας οι ιθύνοντες και τα Μ.Μ.Ε., θα έλθει, μόλις αρχίσουμε να ζούμε ως πραγματικοί άνθρωποι, με βάση τον νόμο του Θεού. Με απλά λόγια, η κρίση είναι κατ’ ουσίαν πνευματική.

Πρωτ. Γεωργίου Δορμπαράκη

Πηγή:synodoiporia.blogspot.gr